

# Betoog Voorjaarsnota

Raadsvergadering donderdag 9 juli 2026

Voorzitter,

Eersel groeit en is volop in beweging. Die groei biedt kansen, maar alleen als we haar met vertrouwen, visie en verantwoordelijkheid vormgeven. Dat vraagt om vooruitdenken, om keuzes die verbinden en om politiek die uitgaat van vertrouwen in inwoners, verenigingen en ondernemers.

Vanuit dat vertrouwen hebben wij samen met onze coalitiepartners, het CDA en de Eerselse VVD, een akkoord opgesteld met een duidelijke titel en opdracht: **Samen verantwoord groeien**. Voor Eersel Voor Morgen is dat de kern van deze bestuursperiode: vooruitkijken, verantwoordelijkheid nemen en zorgen dat groei bijdraagt aan sterke dorpen, goede voorzieningen en een gezonde leefomgeving.

Deze Voorjaarsnota is daarom meer dan een financieel document. Het is een moment waarop wij als raad richting geven. Wij willen vooruit, met regie, transparantie en gezonde financiën.

Voorzitter,

Goed bestuur begint met vertrouwen. En vertrouwen begint met duidelijke informatie, eerlijke participatie en uitlegbare keuzes. Inwoners moeten vroeg worden betrokken bij plannen die hun leefomgeving raken. Niet pas wanneer alles al is uitgedacht, maar vanaf de eerste verkenning. Daarbij hoort ook dat we vooraf duidelijk maken waarover inwoners kunnen meepraten, wat de financiële gevolgen zijn en waarom bepaalde keuzes worden gemaakt.

Daarnaast willen wij aandacht vragen voor innovatie. In het coalitieakkoord is innovatie nadrukkelijk benoemd. We hebben zelfs een wethouder innovatie. Maar een wethouder innovatie zonder innovatieruimte of innovatiebudget heeft weinig slagkracht.

Daarom vragen wij het college om bij de begroting concreet inzichtelijk te maken hoe innovatie financieel en organisatorisch wordt ondersteund. Niet om geld uit te geven omdat het kan, maar omdat slimmer te werken betere dienstverlening mogelijk maakt naar onze inwoners en helpt om onze gemeentelijke organisatie (in een wereldregio) toekomstbestendig te houden.

Voorzitter,

Wonen is een grondrecht. Inwoners moeten passend, betaalbaar en prettig kunnen wonen in een gezonde leefomgeving. Dat geldt voor starters, senioren, gezinnen, mensen met lagere inkomens en inwoners in een kwetsbare positie.

Daarom vindt Eersel Voor Morgen het belangrijk dat Eersel bouwt naar behoefte. Niet vanuit angst voor groei, maar vanuit de vraag wat onze dorpen nodig hebben om leefbaar, vitaal en toekomstbestendig te blijven. Het eerder vastgestelde woningbouwplafond van 2750 woningen past daar niet bij en we zijn blij dat we dat los kunnen laten.

Tegelijkertijd luisteren wij ook naar zorgen vanuit de oppositie. Alleen spreken over een flexibele stip op de horizon is onvoldoende, zeker als het gaat over voorzieningen. Woningbouw kan niet los worden gezien van scholen, sport, zorg, verkeer, groen en ontmoeting. Groei zonder voorzieningen is geen verantwoord groeien.

Het college kan niet begroten zonder richtinggevende aantallen. Daarom vragen wij om een nieuwe, realistische stip op de horizon: geen star plafond, maar een richtgetal waarmee het college kan rekenen en plannen. Een koers die duidelijkheid geeft en kan worden bijgesteld wanneer de behoefte in onze dorpen, de demografische ontwikkeling of de regionale opgave daarom vraagt.

Voorzitter,

Verenigingen vormen het kloppend hart van onze dorpen. Sportverenigingen, maar ook cultuur-, muziek- en carnavalsverenigingen, zorgen voor ontmoeting, gezondheid, verbondenheid en leefbaarheid. Goede en veilige accommodaties zijn daarom geen luxe, maar een basisvoorziening.

Als coalitie hebben wij ambities uitgesproken richting onze verenigingen. Na jaren van stilstand en achteruitgang is het tijd dat wij niet alleen beloven, maar vooral duidelijkheid bieden en waar nodig verantwoordelijkheid nemen. Geen loze verwachtingen meer, maar een eerlijk en uitvoerbaar perspectief. Ook “nee” is een antwoord, zolang verenigingen maar weten waar zij aan toe zijn.

In het bijzonder vragen wij aandacht voor de buitensport voorzieningen. We weten al langere tijd dat er accommodaties zijn die niet meer voldoen aan de normen die passen bij veilig en volwaardig sporten. Dit werd nog eens bekrachtigd door de inspreker tijdens de commissievergadering op 18 juni jongstleden. Dat baart ons zorgen. Voor Eersel Voor Morgen is veiligheid geen ambitie, maar een ondergrens. Als accommodaties niet meer aan die basis voldoen, dan moeten we als gemeente verantwoordelijkheid nemen en de handschoenen oppakken. De accommodaties waarbij de veiligheid onder druk staat, zien wij daarom graag expliciet terug in de begroting. Veilige basisvoorzieningen moeten losstaan van bredere gesprekken over combinatiekansen.

Tegelijkertijd benadrukken wij dat het verenigingsleven breder is dan sport en breder dan de kern Eersel. Ook in Duizel, Steensel, Vessem, Knegsel en Wintelre dragen verenigingen dagelijks bij aan de kracht van onze gemeente. Wij vragen het college om actief in gesprek te gaan met verenigingen in al onze dorpen en ook regionale kansen voor samenwerking te onderzoeken.

Voorzitter,

Welzijn en vitaliteit spelen zich niet alleen af binnen het verenigingsleven. Ook senioren, jongeren en inwoners die ondersteuning nodig hebben, moeten dichtbij huis kunnen meedoen.

In het coalitieakkoord spreken we over dorpshuiskamers, dorpsondersteuners en sterke dorpsraden als herkenbare schakels in onze dorpen. Eersel Voor Morgen vraagt het college om deze basis verder te versterken. Zo zien we in een aantal dorpen dat er actief gebruikt wordt gemaakt van digitale middelen zoals Hoplr. Zo worden signalen sneller opgehaald en weten inwoners elkaar makkelijker te vinden.

Daarnaast vragen wij specifiek aandacht voor onze jeugd. Het mentale welzijn van jongeren staat onder druk en de kosten in de jeugdzorg blijven stijgen. Daarom is het belangrijk dat we niet alleen reageren op problemen, maar eerder signaleren, beter meten en datagedreven werken aan preventie. Welzijn dichtbij, met zicht op wat werkt en waar de nood het hoogst is.

Voorzitter,

Ook in het onderwijs zien we dat groei direct voelbaar wordt. Vooral bij 't Busseltje in Eersel is de druk groot. Nu al is er een grote afwijking in het actuele leerlingenaantal en de prognose van slechts een jaar geleden, mede doordat deze school geen leerlingen mag weigeren. Dat is geen klein knelpunt, maar een urgente huisvestingsopgave.

Wij vragen het college daarom om op korte termijn duidelijkheid te geven. Welke tijdelijke en structurele oplossingen zijn mogelijk? Welke financiële middelen zijn nodig? En hoe zorgen we dat onderwijshuisvesting niet steeds achter de groei aanloopt? Wij roepen op tot een versnelde leerlingen prognose, want we zien dat deze niet klopt, omdat de prognose nog afhankelijk is van het kunstmatige woningbouw plafond. Daarnaast vragen wij het college nog een kritisch te kijken naar onvoorziene uitgaven, is dit daadwerkelijk voldoende? Kinderen hebben recht op een goede leeromgeving. Leerkrachten hebben recht op werkbare omstandigheden. En ouders hebben recht op duidelijkheid.

Daarbij blijft welzijn voor ons een belangrijk uitgangspunt. Groei gaat niet alleen over woningen en stenen, maar ook over mentale gezondheid, ontmoeting, ondersteuning dichtbij en sterke sociale verbanden in onze dorpen.

Wie groei serieus neemt, moet voorzieningen laten meegroeien.

Voorzitter,

Groei raakt ook onze wegen, fietsroutes en dorpskernen. Wij vragen aandacht voor de meest onveilig ervaren plekken en kruisingen, voor snel uitvoerbare maatregelen tegen sluiptverkeer en doorgaand vrachtverkeer, en voor veilige routes naar scholen en voorzieningen. Bij nieuwe woningbouwprojecten moeten verkeersveiligheid en bereikbaarheid vanaf het begin worden meegenomen.

Maar veiligheid is breder dan verkeer alleen. Ook ons buitengebied verdient bescherming. Uw college vraagt de raad nu om de C-formats niet mee te nemen in de begroting. Eersel Voor Morgen wil daarop één duidelijke uitzondering maken: de inzet van de groene BOA.

Ook economisch staat Eersel voor keuzes. Lokale ondernemers hebben ruimte nodig om te groeien en te verduurzamen. Tegelijkertijd moeten nieuwe werklocaties passen bij onze leefomgeving. Voor Eersel Voor Morgen zijn bedrijventerreinen van de toekomst geen grijze dozen aan de rand van het dorp, maar moderne, groene werklandschappen met aandacht voor water, energie, biodiversiteit, gezondheid en bereikbaarheid.

Voorzitter,

Dan de OZB. Eersel Voor Morgen begrijpt dat ambities geld kosten. Investeren in woningbouw, scholen, sport, mobiliteit, duurzaamheid en de organisatie kan niet zonder financiële keuzes. Maar een belastingverhoging mag nooit het vertrekpunt zijn. De vraag moet eerst zijn: wat willen we bereiken, wat kost dat, wat kunnen we slimmer doen en welke keuzes zijn uitlegbaar aan onze inwoners?

Voor ons is het daarom niet doorslaggevend of Eersel onder, op of boven een landelijk gemiddelde zit. Lokale lasten moeten passen bij lokale ambities en lokale keuzes.

Wij zien in deze Voorjaarsnota ambities terug, maar nog niet overal de financiële vertaling die nodig is om nu al definitief te kunnen zeggen welk OZB-percentages passend is. Tegelijkertijd zien wij onderwerpen die nog onvoldoende zijn meegenomen, zoals sportaccommodaties, onderwijshuisvesting, mobiliteit en innovatie.

Daarom vragen wij het college om richting de begroting alle coalitieambities zorgvuldig door te rekenen. Maak inzichtelijk wat structureel is en wat incidenteel. Laat zien welke investeringen noodzakelijk zijn, welke keuzes nog openstaan en waar eventueel kan worden bespaard, getemporeerd of geschrapt. Voor Eersel Voor Morgen geldt: de OZB-verhoging moet volgen uit een goed onderbouwde begroting. Niet andersom.

Voorzitter,

Onze ambities werken alleen als de financiën gezond zijn. Gemeenschapsgeld is van de gemeenschap. Daarom vragen wij het college om bij grotere raadsvoorstellen een helder financieel overzicht toe te voegen: wat kost het besluit, is het incidenteel of structureel, welke dekking is er, welke risico's zijn er en wat betekent het voor toekomstige jaren? Dat helpt de raad om beter te controleren en inwoners om te begrijpen waar hun geld aan wordt besteed.

Ambities vragen ook om uitvoeringskracht. We zien en waarderen dat er aandacht is voor capaciteit binnen de gemeentelijke organisatie. Tegelijkertijd vragen wij om bij de begroting inzichtelijk te maken welke capaciteit passend is bij de ontwikkeling die onze gemeente doormaakt. Welke inzet is structureel nodig en welke tijdelijk? Welke taken horen bij onze kerntaken? En waar kunnen samenwerking, innovatie of procesverbetering helpen?

Niet alles kan tegelijk. Maar wat we beloven, moeten we ook kunnen uitvoeren. Daarom vragen wij om het nieuwe college een startkapitaal van €250.000 mee te geven. Niet als vrijbrief, maar als praktische ruimte om voortvarend te kunnen starten met voorbereidende werkzaamheden, verkenningen en kleinere opstartprojecten die nodig zijn om de ambities uit het coalitieakkoord in beweging te brengen.

Voorzitter,

Eersel is geen eiland. Wij zijn onderdeel van een snelgroeiende Brainportregio en staan midden in de Kempen. Eersel Voor Morgen realiseert zich dat we de opgaven rond wonen, mobiliteit, economie, voorzieningen en leefbaarheid niet alleen kunnen oplossen. Strategische samenwerking binnen de Kempengemeenten en de MRE is daarom noodzakelijk.

Tegelijkertijd betekent samenwerking niet dat Eersel zijn eigen identiteit opgeeft. Wij willen verantwoordelijkheid nemen in regionale opgaven, maar wel vanuit kwaliteit, leefbaarheid en lokale regie. Eersel moet een betrouwbare partner zijn die actief meedenkt, meedoet en meebeslist.

Daarom roept Eersel Voor Morgen het college op om de banden binnen de Kempen en de MRE nadrukkelijk aan te halen. Laat zien dat Eersel staat voor samenwerking, maar ook voor duidelijke keuzes die passen bij onze dorpen.

Voorzitter,

Samenvattend vraagt Eersel Voor Morgen het college concreet om:

- Een nieuwe realistische woningbouwstip op de horizon: geen star plafond, maar een richtgetal om op te kunnen plannen.
- Vroege en duidelijke participatie: inwoners eerder betrekken en helder zijn over keuzes, kosten en gevolgen.
- Innovatie uitvoerbaar maken door de wethouder innovatie de ruimte, middelen en organisatiekracht te geven om betere dienstverlening en slimmer werken echt mogelijk te maken.
- Veilige basisvoorzieningen: neem sportaccommodaties waar veiligheid onder druk staat expliciet op in de begroting.
- Voorzieningen laten meegroeien met aandacht voor onderwijs, welzijn, dorps huiskamers, dorpsondersteuners en verenigingen in alle dorpen.
- Een actuele leerlingenprognose en snelle duidelijkheid over 't Busseltje
- De groene BOA als uitzondering op de C-formats.
- De OZB laten volgen uit een onderbouwde begroting, niet andersom.
- Meer transparantie bij raadsbesluiten met een helder financieel overzicht per groot besluit.
- Een start kapitaal voor het nieuwe college van €250.000.
- Strategische samenwerking binnen de Kempengemeenten en de MRE.

Voorzitter,

Eersel Voor Morgen hoopt hiermee voldoende concreet te maken waar wij voor staan en wat wij van het college vragen. Tegelijkertijd steken wij graag de hand uit naar de andere partijen in deze raad. Wij nodigen hen van harte uit om deze bestuursperiode met ons in gesprek te blijven, om samen te zoeken naar keuzes die onze dorpen sterker maken.

Want uiteindelijk dragen wij allemaal dezelfde verantwoordelijkheid: bouwen aan een gemeente waar inwoners zich thuis voelen. Vandaag en morgen.

Dank u wel.